09/12/2020

Αλλάζει με το νέο νομοσχέδιο η επαγγελματική εκπαίδευση;

/ Παιδεία και Πολιτισμός

5 Ερωτήσεις & Απαντήσεις για το νέο νομοσχέδιο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Δια Βίου Μάθησης από το υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων

1. Τι αλλάζει με το νέο νομοσχέδιο για την επαγγελματική εκπαίδευση;
Στόχος του νομοσχεδίου είναι να καταστήσει την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση μια συνειδητή, ποιοτική επιλογή για τους πολλούς, για όσους επιθυμούν να εισέλθουν νωρίς στην αγορά εργασίας με αυξημένα επαγγελματικά προσόντα.
4 ενδεικτικές αλλαγές που επέρχονται με το νομοσχέδιο – Προβλέπεται:
– Η σύνδεση της επαγγελματικής εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας.
– Η ίδρυση Πρότυπων Επαγγελματικών Λυκείων.
– Η ίδρυση νέου εναλλακτικού επιπέδου σπουδών (μετά το Γυμνάσιο και πριν το Λύκειο – Επίπεδο 3): Απόφοιτοι Γυμνασίου θα έχουν τη δυνατότητα να αποκτούν ειδικά επαγγελματικά προσόντα, προσαρμοσμένα στις ανάγκες της αγοράς σε συγκεκριμένα τεχνικά επαγγέλματα (π.χ. τεχνίτες αλουμινίου, τεχνίτες μαρμάρου) με διετή φοίτηση και ειδικά μαθήματα.
– Η αναβάθμιση των ΙΕΚ.

2. Πώς θα συνδέεται πλέον η επαγγελματική εκπαίδευση με την αγορά εργασίας;

– Το νομοσχέδιο προβλέπει τη συγκρότηση συμβουλίων με τη συμμετοχή όλων των εταίρων (ΓΣΕΕ, ΑΔΕΔΥ, ΓΣΕΒΕΕ, ΣΕΒ, ΣΕΤΕ, ΕΣΕΕ, ΚΕΕΕ, ΕΝΠΕ, ΚΕΔΕ κ.ά.) που θα ανιχνεύουν τις συγκεκριμένες ανάγκες της αγοράς εργασίας και σε εθνικό και σε τοπικό επίπεδο.
– Στη βάση αυτών των συγκεκριμένων αναγκών, θα καθορίζεται τι μαθήματα θα διδάσκονται στις δομές επαγγελματικές εκπαίδευσης.
– Για παράδειγμα: Στις Κυκλάδες, διαπιστώνεται ότι υπάρχει ανάγκη σε συγκεκριμένα τουριστικά επαγγέλματα. Οι επαγγελματικές δομές στις Κυκλάδες θα προχωρούν στην εκπαίδευση εργαζομένων σε αυτήν την κατεύθυνση. Στη Δυτική Μακεδονία βρίσκεται σε εξέλιξη σχέδιο απολιγνιτοποίησης, εκεί πιθανότατα θα υπάρξει ανάγκη για επαγγελματική εκπαίδευση εστιασμένη σε συγκεκριμένους τομείς ενέργειας. Στην Κοζάνη παράγεται ο γνωστός κρόκος Κοζάνης. Στην περιοχή αυτή λοιπόν θα μπορούσε η επαγγελματική εκπαίδευση να επικεντρωθεί σε ειδικότητες που αφορούν τη μεταποίηση, επεξεργασία και εμπορία του.
Στη χώρα μας αυτή τη στιγμή συμβαίνει το εξής οξύμωρο: την ίδια ώρα που έχουμε ανεργία νέων, υπάρχει αυξημένη ζήτηση για συγκεκριμένες ειδικότητες, για τεχνικά επαγγέλματα, χωρίς ωστόσο να υπάρχει ανταπόκριση. Αντικείμενο του νέου νομοσχεδίου είναι να συνδέσει την επαγγελματική εκπαίδευση με την αγορά εργασίας, ώστε να καλυφθεί αυτό το «κενό», αυτή η δυσαρμονία που παρατηρείται μεταξύ προσφοράς και ζήτησης στα τεχνικά επαγγέλματα.

3. Τι είναι τα Πρότυπα Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑΛ);
Αντίστοιχα με το θεσμό των Προτύπων σχολείων στη γενική εκπαίδευση, προβλέπεται η ίδρυση Πρότυπων Επαγγελματικών Λυκείων στην επαγγελματική εκπαίδευση. Τα Πρότυπα ΕΠΑΛ θα λειτουργήσουν ως «πιλότος» για την εξάπλωση της μεταρρύθμισης σε όλα τα Επαγγελματικά Λύκεια. Οι μαθητές θα επιλέγονται με βάση το απολυτήριο Γυμνασίου και οι εκπαιδευτικοί με βάση τα προσόντα τους. Θα ξεκινήσουν από τον Σεπτέμβριο 2021 σε κάποιες περιοχές της χώρας και σταδιακά θα επεκτείνονται και σε άλλες.

4. Τι είναι το νέο Επίπεδο 3;
Οι Επαγγελματικές Σχολές Κατάρτισης θα λειτουργούν στο λεγόμενο επίπεδο 3, το οποίο βρίσκεται ανάμεσα στο Γυμνάσιο και το Λύκειο, προβλέπεται από το ευρωπαϊκό πλαίσιο προσόντων και αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει στο εκπαιδευτικό μας σύστημα. Μέσω του επιπέδου 3 δίνεται η δυνατότητα στους νέους να ανακαλύψουν την κλίση τους, η οποία μπορεί να σχετίζεται με κάποιο τεχνικό επάγγελμα, και να αποκτήσουν ειδικά επαγγελματικά προσόντα, προσαρμοσμένα στις ανάγκες της αγοράς εργασίας, με διετή φοίτηση και ειδικά μαθήματα.
Δεν επιθυμούν όλα τα παιδιά να ακολουθήσουν γενική εκπαίδευση, και το επίπεδο 3

συνιστά μία αξιόπιστη εναλλακτική, η οποία συνεπάγεται συχνά γρηγορότερη επαγγελματική αποκατάσταση, σε ειδικότητες προσόντων που αναζητά η αγορά και για τις οποίες δεν υπάρχει σήμερα επαρκής αριθμός καταρτισμένων επαγγελματιών (π.χ. τεχνίτης ναυπηγοεπισκευαστικής βιομηχανίας, τεχνίτης μαρμάρων, τεχνίτης εξωλέμβιων μηχανών, ηλεκτροσυγκολλητής, τεχνίτης αλουμινίου).

5. Τι προβλέπεται για τα ΙΕΚ; Και τι σημαίνει η «διαπερατότητα» που προβλέπεται στο νομοσχέδιο;

Τα Ι.Ε.Κ. αποκτούν μεγαλύτερη αυτονομία, μπορούν να αναπτύξουν συνεργασίες με κοινωνικούς εταίρους, φορείς της αγοράς και της εκπαίδευσης, ιδρύονται Γραφεία Επαγγελματικής Ανάπτυξης & Σταδιοδρομίας σε κάθε Ι.Ε.Κ., ιδρύονται για πρώτη φορά και αγγλόφωνα τμήματα.

Στο νέο νομοσχέδιο προβλέπεται η «διαπερατότητα» των επιλογών, δηλ. συνδέονται οι δρόμοι της επαγγελματικής εκπαίδευσης και προσφέρονται εναλλακτικές. Για παράδειγμα:

– εάν κάποιος επιλέξει να παρακολουθήσει Επαγγελματική Σχολή Κατάρτισης (επίπεδο 3), στη συνέχεια μπορεί να επιλέξει τη συνέχιση της εκπαίδευσής του στη 2η τάξη ΕΠΑΛ.

– εάν κάποιος αποφοιτήσει από ΙΕΚ, μπορεί να δώσει κατατακτήριες εξετάσεις για την εισαγωγή του σε τμήμα ΑΕΙ σε συναφές με το πτυχίο του αντικείμενο, με όρους που θέτει το ίδιο το ΑΕΙ.

Δεν υπάρχει εκπαιδευτικό αδιέξοδο, συνδέονται όλοι οι δρόμοι της εκπαίδευσης και δίνονται λύσεις.